

Persbericht Rekenkamer Oost-Nederland

Als elke druppel telt – onderzoek naar grondwateronttrekkingen

Deventer, 23 september 2022

Veel van de vergunningen op basis waarvan vandaag de dag grondwater wordt onttrokken, zijn tientallen jaren geleden door de provincie afgegeven. De Rekenkamer concludeert dat bij het verlenen van deze vergunningen een zorgvuldige afweging is gemaakt van de belangen en gevolgen voor de omgeving. Meerdere warme en droge zomers op rij laten zien dat de situatie nu anders is. Vanuit de gedachte ‘als elke druppel telt’ is het tijd voor een herijking van de uitgangspunten en werkwijze bij vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen. Het rapport ‘Als elke druppel telt’ wordt op 28 september 2022 aangeboden aan Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel.

Zorgvuldige vergunningverlening

De provincies Gelderland en Overijssel hebben de gevolgen van onttrekkingen voor de omgeving zorgvuldig afgewogen bij het verlenen van vergunningen voor onttrekkingen voor drinkwater of industriële toepassingen. Onderdeel van de vergunningaanvraag is een analyse van de verwachte gevolgen van de onttrekking voor de omgeving. Vergunningen zijn alleen verstrekt wanneer de gevolgen naar verwachting beperkt genoeg zouden blijven.

Herijking nodig

Meerdere warme droge zomers op rij laten zien dat de situatie nu anders is dan destijds toen de vergunningen verstrekt werden. Met de kennis van nu en gebruik makend van de resultaten van het onderzoek, komt de Rekenkamer Oost-Nederland tot een aantal aanbevelingen om de uitgangspunten en werkwijze rond vergunningverlening bij onttrekkingen te herijken.

Als elke druppel telt, dan

- Is een wijziging in de beoordelingssystematiek van de effecten van onttrekkingen nodig;
- Moeten meetgegevens benut worden bij een update van bestaande vergunningen;
- Moet toezicht en handhaving meer prioriteit krijgen;
- Moeten provincies meer inzetten op een completer zicht op onttrekkingen onder bevoegd gezag van de waterschappen.

Overige aandachtspunten

Het onderzoek heeft voor Overijssel als aandachtspunt opgeleverd dat niet alle industriële onttrekkingen voldoen aan het Overijsselse beleid om grondwater niet voor laagwaardig gebruik zoals koelwater te benutten. De archivering van de documentatie rond vergunningverlening, toezicht en handhaving is daarnaast in beide provincies een verbeterpunt.

Toelichting provinciale rol grondwateronttrekkingen

Provincies zijn bevoegd gezag voor drinkwateronttrekkingen en industriële onttrekkingen waarbij meer dan 150.000 m³ per jaar wordt opgepompt. Het gaat om 44 drinkwaterwinningen in Gelderland en 22 in Overijssel en om 52 industriële onttrekkingen in Gelderland en 11 in Overijssel. Voor alle andere onttrekkingen zijn waterschappen bevoegd gezag en verlenen vergunningen. Wel bepalen provincies vanaf welke omvang onttrekkingen onder bevoegd gezag van waterschappen moeten worden geregistreerd in een landelijk grondwaterregister.

Over de Rekenkamer Oost-Nederland

De Rekenkamer Oost-Nederland is de rekenkamer voor de provincies Gelderland en Overijssel. Wij doen onafhankelijk onderzoek naar de uitvoering van het provinciaal beleid. De onderzoeksrapporten zijn openbaar en worden behandeld in de vergaderingen van Provinciale Staten. Provinciale Staten besluiten vervolgens wat er met de conclusies en aanbevelingen gedaan wordt.

Op deze wijze draagt de Rekenkamer Oost-Nederland bij aan de kwaliteit van het provinciaal bestuur en aan het vergroten van de publieke verantwoording.

Voor vragen over dit persbericht kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Rekenkamer Oost-Nederland, de heer Mekeel: 06 - 11 79 43 92 of met mevrouw Mathijssen, secretaris-directeur: 0570 - 66 58 00. Het onderzoeksrapport is te downloaden van onze website www.rekenkameroost.nl. Daar treft u ook meer informatie aan over de organisatie en de werkwijze van de Rekenkamer Oost-Nederland.